

769 元。

12

1869.

+

12. szám

1869. Márc. 30.

Hajnal

Újsó Évfolyam.

A Magyarországi Magyarirodalmi Intézet társulat kör-
lönye, Megjelent havonként Pécsen, Pest újny. tere
delemben; Pécs példányban a hó 15. és utolsó napján.

Talán

Palyanyeres leiri költemény

Selige:

Cui seris ille metis.

Maarnap van, s korra' két templomná vége
delutánis a nép és most végezté be. —

Járnaló kelnet s kellyel, pekegkeongak usza
fajgi clessel van most megkekorutva.

Has napos dolgozzak, kesedik nap skünnap
Imád hozsak éten, spracitkál a kupa
A mulasságban is legyen egy kis részek
Hiszen nem haragszik meg éten ar éles.

Roma volon sógor a pindébe gyülve
Vájják: vajha skámok meg nagyobbra gyülne
Érusin csak isznak képer csendesen lassan:
"Engedje isten hogy élse is ihassam!"

Pöörini a gárda, süklettséggel jobbjá
Megemels kalapjás a sarokba dobja
Érusin sals mágnak... sorba: "Kormán!... sógor..."
Érusin isznak mondván: "Ésten engem jöbor"

Barátságára isznak isznaka kárás
A kara kelkés... arany szabadságis...
A szabadságis... is nemök konnybe labbas...
- Rebelolbe csak ak igar isten láshes.

Bors iszik a magyar, s kedve langra lobbán
É keresi konias, szabadságis jöbbán
Pudor kedves látra mosolyog ar Ésten
Hisz a magyar kedonch földön para mincen.

É ha bánas sivi korbá fajsja gondját
Ékemei a faji konnyes csak egy onsják

De aron ki konnyes szemibe Csalsa
Basszus áll az isen, basszus máskor jassa.

... Mátibé Csopors pedig, hogy napfény ne érje
Stello's malom alá' időse tolni térbe
„Itt van-e a Karcsya-Peter Bácsi“ Kérvél
Fejével egyes inx, s mindnyájan elvél.

Piti helyet foglal, - nem ülne magadra
Saxan rá' is a sor az öreg avasra
Kegoszják - az orsó úgy örül magában
Pü' a sálkéssem - ép a legalfán van.

Nem ismerni mi ez, Karcsya-e vagy más tán
Hijnyj vastagságu szemny levin a kátán.
Csak oszják, csak oszják, kenden a sor... rajsa!
Tök a tromf "Mátibé egy Kárttyájás kádva.

Mikéns isszel meghal a virága résen
Elsüns itt a fessés a karsyánól régen
Arers hogy melyik mi, ismenke más oly jól...
„Mátibé kéréssem bele“ Péter batya most jól.

„Kegye le Kalapjás Pista bácsi hallja
Elsüns vagyok az ar Rend pedig a Volga
És Kalapos emel, jót nevesnek darsán
És most Volgára' les másfélkelkes gárdán

És a járásra egyre, vészesen kádnak
Jutok! "hát most' ez a hír, hogy kórház magánul
Tök király! Sok alsó!... Coals? his rá csak egyes.
Megszibálják kive, supra j's nevedet.

"Tromf kell abba szög" "Hát nem trompa koldos?"
"Né huzta kendőre, de vele erabb."
"Elusztam én már késtemessel mostan
Égyre bele tatyam a szögbe ha ott van."

Amarabb egy kapu előtt az dőcsel
Beszélni a multról annyira idte jönek
Beszélnek a multról, jelenről, jövőről
Egyre, mint jó malom minden ösve övül.

Elmondja egy milyen világ volt a régi
Esküvel állítja, hi se kinek kéli.
Az ember sem olyan hát még am a gyermek
"Hát a világ vége huzo el szigymed."

Hire sem volt régen, és most már vasas van
Ha mondják a vénül, "isten engem úgy van"
"Hát még az a puska, az a farkas jegyver
Katskor ló addig míg a jegykőé egykor" -

Jesen kiseres az, mit mástenni smernel
Uram bocsásd küninle halandó embert.

Levegő" hajókon beszállni az égbe
"Hagyjék el kelmesét és nem bívtil végbe."

Nem? háis akkor máj a Holdba fogna lóni
Ara' fogja magát a bün meg' kinöni?
Egy agya golyóban harminc ember fémeg
Suszorak meg jut hely harminckáz tengernek."

"Ki akarja ezt?" "Háis ki más mint a német"
"No hogy telkes potkol süke améltké meg"
Pedig de hogy német, báis akarna' anjól
Ellenkeve mindig csak amarra lánjól.
(:folytasjuk:)

D

A nyelv eredete

- népfoglaló beszéd. -

(:folytatás:)

A nyelv a magasabb emberi skellem egyide-
eseténje, innen annak eredetét mely komály boni-
ja. Ez az oka hogy is csak egyet, salán húbát,
de mindenesetre hi nem eligisó hypotesisvel
salalkozhatunk, melyeket, hogy a nyelv tudomány, mis

álláspontjaini felfogásához elyűshassanak, fel kell vennünk
még vizsgálás végéig. -

Egyik felsővel ugyanis a nyelvet, és senki közelebb
ajándékának sárja. - Ezen felvétel emberei - a gondolat
godasszékükönként - véséljék erre a nyelv esztétik,
és ezzel öök meg is elégednek, mert ez oly nyugvópont
völ, hol hiszket kielégítve látván, kenyelmmel, és
elméjök töreke nélkül pihenhetnek.

De ezen felvétel emberei vagy nem tudják,
vagy nem akarsák tudni, kenyelmmel levin költ
va, az, hogy mily kegyelenségek vezethetők
a felvétel. Mert ha a nyelvet is ten adsa közelebb
nül, akkor a beszélni nem tudó ember késten kapza
ars, vele stületes az az emberrel. Ilgyde ez nem
lehet, mert akkor a nyelv, - hasonlilag az önszűzatos
gondolatok törvénye, az igaz jó, és kép fogalmait
az a priori ismeretek köze sárjára, a minden eszt
is egy nyelv lehetne az egész világon, a minz egy
a gondolatok törvénye, az igaz jó és kép fogalma
minden népül. De ha velünk nem stületes hol
veszünk tehát az? Tanulás által stületes sárjára
há, minz minden más velünk nem stületes
ismeret. Az elsajátítás, a tanulás által pedig
mai a változás, a fejlődés alá esik, a honnan
minz alapon a fejlődés fokozatos menete ellenre az

allítani, hogy az isten minsegy bevezesse
völne a világszörények fejébe. —

Ez is különben ezen emberek állításának
a tapasztalat is ellens mond. Mert ki látott
oly gyermeket, ki egy nap alatt képeve lesz
völne megtanulni a beszédet, avagy nemát, ki
egy óra alatt beszédre képesülne válni.

Ellenben mindig azt tapasztaljuk hogy felnőtt
ferfivaló testi betegség miatt beszédre
megszarvasván, annak helyreállítását, mint
a gyermeknél, úgy kellett az egyes tárgyak
nál nevéket megismertetni, úgy kellett a nyelv
elemét magának isenni. — Eme ez is azt mu-
tatja, hogy a nyelvvelajátítás fokozatos fejle-
désel bír, és ma nemcsak, holnap beszélő ke-
peséggel bírónak lenni nem adatott embernek.

De nem sehetjük magunkat ezen felvétel
meg azért sem, mert ha isten az ember
a képző nyelvvel, illetőleg beszédmóddal meg-
ajándékozta volna, akkor a világ tapasztala-
latával, az eszmével is meg kellett volna ajándé-
kozni, és így képző sokéletes műveltséggel kel-
lett volna teremteni. — De miután mindaján
járt tudjuk, hogy nem ilyenek teremtésünk, és
azt is hogy gondolatunk az akkor van mi

dön magunk gondolatul: ezen felvételek is el
kell bűnia.

De maskulonten is veszem-e in akarmely
nyelvenek hasznát; lehetne-e az elkem közlőnye
melynek kívárai velem szillették, ha en akon sa
válnak megfelelő tárgyait nem tudom? Semmi
esetre sem. Mert a szó a vele övveköztött fogá
lom nélkül - mint tudjuk - nem egyebb a
res hangnál. -

Az mávile felvétel kénsz a nyelv, a beszéd
az ember szalalmánya. Ennek állitói az ember
szabadságos vevén alapul, mi menle eseni ma
julton emex kivellenes képselenséget, mikérints
a nyelv oly formán alloss elő, hogy az embernek
fogalom szonnyitós tekintetből megegyekkel bi
köznyos dolgoznak bizonyos kókkal való jelölési
ben. (Ez bizony: kért.) De ezt képselni sem
lehet, mert a megegyekés már gondolkodást
felvétel, a hol jedig gondolkodás van, ott
van már beszéd is, minusan az együts kérvádás.
Tehát a megegyekésnél - mint látjuk - már kelless
lenni kívárainak, s így eselme sincs az ő felvé
telüknek.

Íme így fejlődött ki a kérvés a maga elvétel

ségeben, s on is csak akkor álltam így szemközt e
Kris nézetet, mivel tudom hogy bármely eszme,
vagy igazság közzévételei közelebbi ismeretere
szüksége azon ellenségek ismerete, melyeken
keresztül sőtve érte el a maga sikerességét.
Ezen úgy, mint az érem megismerésénél szüksé-
ges az az ismerő Kés bűn sikkta ismerete,
mint a melyek nélkül az éremről sikkta fogalmunk
nem lehet. -

Most feladatunk az ellenségek meggyőzésére
a Kés újat felismerve mondani Kés azon e
Ped. menys, meddig jussunk e téren az emberi vizsgáló-
lás. Pontosan a nyelv eredetéről való nézet
im a "Követő", hogy a nyelvben benne van mind
az emberi mind az isteni elem. Az isteni Kés
szeli benne a nyelv eszméje, azon egyesemes
gondolkodási domok, melyek velünk születnek,
az emberi pedig ezen egyesemes gondolkodási
domoknál nemzeti irányban való alkalma-
kása. Is egyike a másik nélkül nem teremthet
nyelvet. Mer a vagy elkes-e a nyelv eszméje
interés nélkül? Van, de nem él. Mer nem
Kés tudni semmi terelenséget anyag vagy
Kés hozzájárulása nélkül, s így nem lehet anél-
külterelése, nem lehet elese sem. - Ugyanra
van tehát szükség, mivel az emberi lelknek

mint a legjobb formábanak lenyegében fekszik a nyilas
Roxási, a Roxlói törekvés. Ily organum, ily ös
Röxlöny minden brönnyal a test- és felbessé,
melyek, bár a lelet nyilatkozatának legkedvetle-
gebb eszközei, mindazáltal azokat minden nép-
nyelv és fajtulombis megértsi. Ily orga-
num még, és már legsokebbesebb a Kóbeli K.
fejlesztés, mint a melyben már leghasznosabbban
vesz magára sebes a Kellém, az erzelem a
gondolat az egyes kavarak által. —
(folytatásuk)

Ar agape

- egyháztörténelmi tanulmány -

(folytatásuk)

II

Ezen, elenyészess, de csak maga az agape, nem pedig
az az "erő" eszme. Meghalsz a test, de feltámadt a lé-
lek, s Keresztség sarkos bűnökölés után romlás fel-
parolásost s löv egyik indító erő a tanár rendes
alakulásában.

Ís már ugyan nem találok hatáskor ar eszme aron

viszsa nyitaskoraszaval, minis a mellyel az agapenál találkoztunk, muszáj hiányoztunk is a miely vallásos kedély, mely azs teljesen magáéva' sehesse, teljesen kedélyesker assimilálhatta volna. — Ökes kielégési a puszta felírás. Az eszme ily felületes felfogásból fejtető meg, hogy míg az agapében előalapi garaság- tapasztalokva aron Pál fele alapigazsággal: hogy az iszenneli kellem korossiget, egyedül a Jézus Krisztusban való his esz közele, egészen isalakisá' ar első karatok keresztyeneis; addig isz az iszen lélekben s igazságban való imádása helyett az oniszenítés, a merer műjóság all előtérbe, s pusztán a formális keresztelés a lélek nélkülözésével. — Ez már nyilván mutatja az eszme hibás felfogását, míg más részről nem csak maga a nev (Loenobium; Korvos, bios egyjuttis élő) hanem aron apolo gondoskodás, mellyel az első hazadok ferfi, de még különösebben nő tagjai a beszegek es kegyenek kömil járval, mutatja egyúttelmind az eszme túlértékeset is. —

Majd az idők hosszú során isz bujdosolva a közegek lovagai vaselkében nem találva fel aron puhító meleget, mely azs élessevitényvegre kellesse volna, kommlban találkozunk ismét az eszmével egyes kifejezésekben, a több magában ly mozgási erőt ily élessele fordos egybelek

Között, közelükben fölében a berlini magyar egyesületben
a tengeren sul a Kommunizmusban. -

Külöldön ugyan, de megis Berlinben talio konfi-
saink kedély melegezől jött ismét forrongástól
az élesteremtés a Skunnyadókai esküben és által
dokasott csirák és általa nőtt oly élőjára, mely
neli arnyában tudomány és tapasztalást Komjari
konfiaink a legévesebb pihenést talalhaszján
fel. Harafusi és esszeri keretével lángoló
rebellél skuntya ezen egyeslet kedlere vendor konfi-
ait, vigasztalás, segélynyújtás, és apolai karjai
val sies az usakában elszakad koni tessoei
felé magaiára tevén az első keretükön skaradal
női foglalkozását a beteges irányában. - A mennyi-
ben már ex a skogenyel és beteges apolavára van
skanva, annyiban az agaperal alappában talalke-
lik, és keljára összekészik. És is ki képiét talaljul
a magát nyilvánított keretükön skeretnek
a midőn gazdagos skogeny mellett, báros iparod-
géd mellett talunk mint szagarsat skerepelné

De tekintésül meg immár az agape esküjé-
nek legyább nyilatkozati alájás, és keressük fel a
Kommunizmusban.

Tapasztalásilag bebizonyult igazság ugyanis
az, hogy az oly esküvel, melyet harajolat sem az isme

vet, hanem az éles tereń salaljak fel, nem a mindens.
definitio bonex kesse alá verö submanyos ferfiak-
hanem inkább az egyözerü neq rossz keresik fel
hordozvikat, ritkét a kedély melege nem kusse
sik te az éss koveg skigora álsal. Eren allisan
kat igazolja az arossolok vilaszkása is. -

"Eren allisabol fejshesö" meg hogy iss is egyöze
rü angliai polgar skenteli fel magát arra, hogy
az eszmench elszepeszesés barmunö" akadalyok
kal skemben is kereskül veszi. Ehusan kara'
jaban nem salalsa fel azon skabad léget,
mely eszmijeneli elszepesenysegere sküldéget
less volna, mens, vagyis vitesessak eszme
álsal, a skabadság, skabad gondolkodás föl
dere, hol megereve lön a Communismusal
postó atya. -

Iss az eszme nem ay, hanem ex csupan a Heren
tyensej első skaradaiban Germisalamben felallitott
Keresktyen Communismus tovább folytatása. -
Mirens oss, ugy iss is bensijében konda' kiki egeri
becsét, nem ruhája avagy garbdagságában. Közös völk
bersakul ugy az első keresktyeneknél mins
iss, mi miatt sok ember-gyalölö dolgok, mins
fenyures, tolvagság, irgyveig Ist malok hi nem

fejlődhessek.

Igy kívérül le az eszmet egyes tünetekkel
moxanataiban, s lassuk egyik intőmenyben
sivőszabban lulesni mint a moxiban; de gy
stermind meggyőzősünk arról is, hogy mindenik
ben ott van. Erék melless még luleslen végül
be nem látunk az is, hogy az eszme, mint
nyilatkozati alak terben és időben él agyan,
de mint valami benső isteni erőnek kondorója
felesse áll mindennemű korlátoknál, s a
mint elcsől fogva való, épen úgy vég nélküli is.
Bulása nem egyéb lássaknál. Bulik, de
nem az eszme, hanem nyilatkozati alaja, midőn
essenellenes elemek ráhatása folyván a Rebel el
vesési fogelonyváját, elstannya az emberben am
isteni mely kérevo volna magához assimilálni.
Eronban működésével korantsem hogy fel; ha
egy helyen meg nem esetik, tova megy steres
sivősa kebleket, s midőn eréket felsalálja laves
doja alá eskesi, kik egy lulesnek az eszme har
Crosai, s ha úgy alaja az időig meg mox fele
melkedni nem kiro' sorneg, lules az eszme
moxgyai.

Diakori élményeimből

- elbeszéléis -

(:folytatás:)

Magamon kívül valsam egészen, midőn a Kán
ról eszrevéslenül lepassanva, hátrafele rohansan.

- No te Stenselsvix, te Barányfi, te ártatlan
lelkeskedő - Szavalam én oromból sugarzó arczord,
bátyámra gondolva - meglátszik hogy mi az egyszerűbb.

Midőn a szobába érem batyám akonnal operasi
djához alass fogni - de Keri" stétű, éves mosolyom
mal moss az egyetér megjuhászítottam. No ez ugyan
risikább eszes annál, mins mikor az állásxeliditő áshat
sekszese az oroszlanis megkunnyaszkodásra biza,
és valóban melsó a fejegyzésre. -

- Mai látsom a szeméből hogy megims valami go
nosokat követtél - monda' fogait csikorgassa - s annak
örülök ugye.

- Ne nehezted éves batyám, lásd én moss végtelenül
boldog vagyok... de vándel, majd tudani fogom veted a
vej eredménye... addig hallgasok. -

Batyám kedve arczát lassankint asmelegítél a mo-
soly enyhíti" sugarai, en pedig elkeredem a szobán
keresszül kasul veszedelmes mararka léptek
kel ugrálni. Majd a tükrö elébe állva jobbra balra
szemüngerem, s hola nyaklendömön, hola hajamon
talalsam valami kis igazságot valós. Végre el-
menyem körben egész oriasz kenderdellyel felkiáltok.

- Ost leserb

- Hol? Kévé' batyám vanozba kedve semöldök
olyan komor mosolygós kezes vágra különös magam
viseletébe. -

- Megyél no! Eked Ekedem! Majd meg szüv. Jelelem
en - mi körben ama a merész gondolatba vesemedél, egy
Kapanó' nyakleves vilagos kockakaktasára mellek,
dogy barna verev karkallás kúingasni keredem. Így
jászokos valaha a nesebeli egér az oroslánnal. -
Meha olyan szelvedel a vadallasol, hogy nekem
gokkal ügyesit elnövesni. -

szusan kimensem - bocsánat - rohanom
az uszára senkre sem ügyelven, s elkeredem
fel' vala' sisálni az fva ablaka alatt. -

(:folytatásuk!)

Jóváhagyta
Képzésosztály

Margha Kácsi
bölcsész

Uj Terem
nyelvtan

Velonytásal
Képzésosztály

